

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

LVII. Vtrum ritus Confirmationis sint conuenienter instituti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

Christi, pro qualibet opportunitate fortiter pugnandi pro ea causa. De impressione characteris constat ex clara definitione Florentini in Decreto Eugenij §. hac omnia, & Tridentini sessione 7. can. 9. de Sacramentis in genere. Idem Sacramentum conferre gratiam, constat ex Doctrina vniuersali tradita supra in communi quæst. 19. Quod Sacramenta nouæ legis omnia conferant gratiam, omnibus non ponentibus obicem. Quod verò, istud Sacramentum conferat gratiam in ordine ad pugnandum fortiter vsque ad mortem pro fide, & nomine Christi, ideoque illam conferat vberriam, & cum prædicto auxiliorum actualium iure, colligitur imprimis ex manifesta significatione formæ huius Sacramenti: *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis.* Quia Sacramenta operantur quantum significant, atque confirmatio coniuncta cum signo Crucis, apertè significat corroboracionem sufficientem ad pugnam spiritualem pro Cruce, & fide Christi. Idem apparet ex Florentino in illo §. *secundum Sacramentum*, vbi definit in hoc Sacramento dari Spiritum sanctum ad robur, sicut datus fuit Apostolis in die Pentecostes, vt Christianus Christi nomen audacter confiteatur. Idem statuit Melchisedes Papa in epistola ad Hispaniarum Episcopos à medio, dicens: *In Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum confirmamur ad pugnam; in Baptismo abluimur, post Baptismum roboramur, & iterum: Confirmatio armat, & instruit ad agones mundi huius, & prælia reseruandos.* Eodem pertinet illud Urbani I. in epist. 1. c. 7. *Cum Spiritus sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam, & constantiam dilatur.* Ex his præterea colligitur abundantiam gratiæ, & auxiliorum longè maiorem prouenire, ex hoc Sacramento; quam ex Baptismo, quia opus ad quod disponimur per hoc Sacramentum, est longè difficilius, quam quod præfigitur Baptismo, tanquam finis; atque Deus adiungit vires iuxta naturam operis, ad quod vnumquemque vocat. Vnde plus gratiæ superaddit Confirmatio, loquendo per se, quam præsupponat ex Baptismo. Quod confirmari potest ex comparatione proportionali cum ordine naturali generationis, & augmentationis obseruata supra q. 34. cum D. Thoma. Quia plus substantiæ superaddita augmentatio, quàm præsupponit ex natiuitate, confirmari vicissim potest ex ratione nuper data excessus perfectionis conuenientis confirmationi, supra perfectionem Baptismi assertus supra q. 35. art. 4. cui Confirmationis excessui, haud obscure suffragatur Melchisedes in epistola præindicata, dum interrogatus, quod sit maius Sacramentum, Baptismus, an Confirmatio, respondet: *Scitote vtrumque magnum esse Sacramentum, & sicut vnum à maioribus sit, id est, à Summis Pontificibus, quod à minoribus perfici non potest; ita & maiori veneratione venerandum, & tenendum est.* Eundem Confirmationis excessum agnoscit magister in 4. dist. 7. & D. Thomas in hac q. 72. art. 11. ad 3. vterque ex Rabano lib. 2. de instit. Cleric. cap. 30.

Art. 2. Sacramentum Confirmationis ratione characteris, quem imprimit est initerabile, vt dictum est supra de Baptismo, & docetur à Florentino, & Tridentino, locis indicatis. Eadem ratione hoc Sacramentum validè, simulque fidei suscipi potest, & consequenter conferre gratiam recedente postea fitione, sicut itidem dictum est supra de Baptismo iuxta præmissa, circa vtrumque Sacramentum, supra in communi, quæst. 30. Ratione verò augmenti gratiæ, quod confert hoc Sacramentum, requiritur ex parte suscipientis status gratiæ, & sanctitatis. Vnde qui ad illud accedit in statu peccati lethalis, peccat de nouo lethaler, loquendo per se, seu seclusa ignorantia inuincibili, aut iuris, aut facti, & neque per se, neque per accidens consequitur gratiam, & remissionem peccatorum vi huius Sacramenti, vt apparet ex dictis supra in

communi q. 26. Eadem ratione concluditur cum communi Theologorum, ad percipiendum totum effectum huius Sacramenti, nullam dispositionem requiri, vltra consensum recipiendi, specialiter requisitum ratione characteris, vt apparet ex dictis de Baptismo, q. 46. initio & vltra præ assertum statum gratiæ, vt apparebit quasi à fortiori ex dicendis infra, circa Eucharistiam, q. 72. Nempe iustus ipsa sua coniunctione habituali, & amicali cum Deo, est sufficienter dispositus, vt in eo operetur causa quælibet augmentatiua gratiæ, quoties illi applicabitur. Auxilia verò actualia gratiæ obtinentur vi huius Sacramenti durante statu gratiæ, quoties occurrit opportunitas vltus, & indigentia eorum. Nempe Sacramenta non conferunt auxilia peculiariora gratiæ, nisi mediante gratia habituali, vt dictum est in communi.

Ad 1. Character Confirmationis non discernit fidelem ab infideli, sed fidelem adultæ ac robustæ virtutis, iuxta illud Ioan. 2. 14. *Scribo vobis iuvenes, quoniam fortes estis*, à fidelibus adhuc teneris, ac imbecillibus de quibus dicitur, *sicut modo geniti infantes.*

Ad 2. Sacramenta antiqua nihil operabantur interius, quia erant iustitiæ carnis, vt dicitur ad Hebr. 9. at Sacramenta nouæ legis operantur interius, quantum significant exterius, vt dictum est in communi, q. 19. 20. Præterea signum exterius circumcisionis erat permanentis pro permanentia corporis, cuius solius iustitia erat. At signum exterius Confirmationis transit cito, & anima, cuius est iustitia, seu cuius iustificatiua est, iuxta illud: *Qui iustus est iustificetur adhuc, est immortalis.*

Ad 3. Perfectio, quam dat Baptismus, iuuat specialiter ad superandos conflictus interiores. Confirmatio verò confert vires longè maiores ad conflictus exteriores & ad resistendum persecutoribus fidei. Vnde baptizatus, & confirmatus differunt inter se, vt dicit D. Thomas, tanquam domesticus, & miles. Ex qua comparatione eiusque fundamento superius explicato apparet vterius, characterem Confirmationis ita præsupponere ex sua natura characterem baptismalem, vt tamen non superaddatur illi, sicut superadditur intensio qualitatis, gradibus remissis eiusdem qualitatis, sed sicut qualitas qualitati diuersæ rationis, quæ est omnium fere Theologorum sententia. Eodem etiam modo differunt inter se auxilia gratiæ actualis, quæ conferuntur per vtrumque Sacramentum, licet quoad gratiam habitualementalem talis diuersitas non detur, propter essentialem ipsi vniuersalitatem ad omnia opera salutaria, de quo alibi.

Q V Æ S T I O LVII.

Vtrum ritus Confirmationis sint conuenienter instituti?

Videntur non rectè instituti. 1. Quia ritus Sacramentorum ordinantur ad instructionem suscipientis, circa substantiam eorum. Confirmandus autem siquidem debet esse baptizatus prius iam supponitur instructus de iis, quæ pertinent ad disciplinam vitæ Christianæ, ad quam vtrique pertinent Sacramenta, saltem ea, quæ sunt omnibus communia, vt est communis Confirmatio omnibus fidelibus. Perperam ergo superadduntur Sacramento Confirmationis ritus accidentales peculiare, vltra eos, qui instituti sunt pro Baptismo.

2. Inconueniens est, vt quæ sunt accidentalia alicui Sacramento, sint maioris necessitatis, & obligationis, quam ipsum Sacramentum. Sacramentum autem Confirmationis non est necessarium ad salutem, necessitate, aut mediæ, aut etiam præcepti, vt fert communis

munis Theologorum opinio; atque ritus adhiberi soliti in collatione huius Sacramenti, sunt quid accidentale respectu ipsius. Inconuenienter igitur obligat Ecclesia sub præcepto, ad superaddendos ritus eiusmodi accidentales.

Respondetur plures ritus accidentales respectu huius Sacramenti obseruantur in eius administratione, qui videri possunt in Pontificali Romano; circa honestatem, conuenientiam, & laudabilem obseruantiam eorum, nihil superaddere necesse est in præsentia: vltra ea, quæ dicta sunt tum in communi, tum in particulari circa Baptismum, q. 36. 44. & 49. Tria specialiter expedierit obseruare. Primum est in administratione huius Sacramenti debere adhiberi Patrinum, qui confirmatum teneat, dum confirmatur, eundemque, deinde erudiat ad pugnam spiritualem. Quod optimè institutum esse, optima ratione commonstrat D. Thomas quæst. 72. art. 10. Quia videlicet in bellis temporalibus constituuntur Duces, & Centuriones, per quos alij dirigantur, atque à veteranis instruuntur tyrones. Bellum autem spirituale est multo difficilius, atque inimici, contra quos pugnandum est, sunt fortiores, ac fraudulentiores, & industria pugnandi sunt occultiores, multo igitur magis conueniens, ac necessarium est, vt cum quis assumitur ad hanc pugnam, assignetur ipsi Pædagogus, seu Patrinus, à quo in signum suæ imposterum mantentionis, protectionis, ac directionis teneatur confirmatus, dum confirmatur, etiam si prope ætatis sit, quatenus nihilominus est iunior. & tyro, quoad militiam spiritualem. Fungi vero potest hoc munere, quilibet vtriusvis sexus, dummodo sit bene instructus, quoad ea quæ pertinent ad militiam spiritualem, quia in Christo Iesu non masculus, & femina, vt dicitur ad Galat. 3. 28. quæ de cognatione spirituali, aliisque nonnullis dicta sunt quæstione illa 44. circa Patrinum Baptismi, eadem, hic etiam locum habent, nisi quod Patrinus Confirmationis debet esse vnus, vel vna tantum, & rarius tenetur ad instruendum confirmatum. Secundum est, quod Episcopus leuiter alapa percutit confirmatum, tum vt melius meminerit huius Sacramenti à se suscepti, magisque vitetur periculum iterationis, quæ est sacrilega, vt dictum est; tum maxime, vt moneatur confirmatus debere se fortiter tolerare iniurias, omnesque difficultates, quæ occurrere possunt in militia Christiana. Tertium est vitta linea circumligari debere caput confirmati, ne statim vnctio dissuatur. Vnde ea gestari debet, donec exsiccetur chrisma, nisi, vt moris alicubi est, frons confirmati abluatur in fonte baptismatis paulo post Confirmationem. Circa hæc, & talia eiusmodi videri plura possunt, si placet apud Soto dist. 7. art. 12. & apud Suarez disp. 37.

Ad 1. Ritus accidentales Sacramentorum, non ad hoc solum adhibentur, vt per illos manifestetur magis suscipienti natura, finis, & effectus Sacramenti, sed etiam & multo magis, vt Sacramentum & decenter, & ac reuerenter perficiatur, & suscipiatur maiori cum deuotione, & sensu pietatis disponente ad vberiores fructum percipiendum ex eodem Sacramento: Indidem præterea fit vt notitia præhabita de natura, & sublimitate Sacramenti, promoueat, aliusque imprimatur animo, per significationem mysticam sacrorum rituum, quo etiam adminiculo indiget confirmatus tanquam tyro.

Ad 2. Plura sunt, quorum faciendorum nulla est obligatio absolutæ, quæ tamen, si fiant, necesse est, vt fiant determinato quodam modo, iuxta naturam eorum, vt apparet inter alia in sacrificio Missæ. Vnde licet nulla sit obligatio, saltem grauis suscipiendi hoc Sacramentum, possitque omitti absque peccato, saltem graui, dummodo id fiat absque contemptu explicito, vel implicito Sacramenti, & absque aliorum scandalo,

vt fert communior Theologorum sententia; quatenus nemo tenetur sub peccato ex natura rei ad augmentum gratiæ, & auxiliorum, quod solum dictum est, haberi posse vi huius Sacramenti; nullumque reperitur præceptum, aut Diuinum, aut humanum, saltem, quod grauius obliget ad illud aliquando suscipiendum. Quamquam, inquam, hoc verum sit, verum tamen nequaquam est ex suppositione, quod suscipiatur hoc Sacramentum non debere suscipi modo decenti, qui conuenienter præscribitur ab Ecclesia, tametsi ad pleraque eorum, quæ præscribit, obliget tantum sub veniali, & nonnulla pertineant ad solum consilium, solamque maiorem perfectionem, tum ex parte ministri, tum ex parte suscipientis.

INCIPIUNT QUÆSTIONES de Venerabili Eucharistia Sacramento.

QUÆSTIO LVIII.

Vtrum Eucharistia sit Sacramentum corporis, & sanguinis Christi, sub specie panis, & vini, cum vi conferendi augmentum gratiæ, vbertatem auxiliorum actualium, & feruorem charitatis?

VIDETUR, istam definitionem non esse bonam. 1. Quia hoc Sacramentum non distinguitur a corpore, & sanguine Christi Sacramentum, autem distinguitur ab eo, cuius est Sacramentum, quia est signum, practicum eius: id est, est signum, & causa eius vt liquet ex quæstione 1. atque signum distinguitur ab ea re, cuius est signum, vt dicit Augustinus cap. 1. de Mag. & similiter causa distinguitur à suo effectu. Ergo non rectè dicitur Sacramentum corporis & sanguinis Christi.

2. Corpus Christi sub specie panis, & sanguis eius sub specie vini sunt duo Sacramenta. Quia variis seorsim sumpto, conuenit tota definitio Sacramenti. Deinde communio sub altera tantum specie, est vera veri Sacramenti, & non tantum partis Sacramenti susceptio. Præterea Ecclesia in quadam sua oratione dicit de corpore, & sanguine Christi: *Purificent nos quasumus Sacramenta, quæ sumpsimus.* Demum hoc eodem pluraliter loquendi modo vtuntur sæpè concilia, & PP. de corpore, & sanguine Christi, sub speciebus panis, & vini. Ergo non rectè dicitur in singulari Sacramentum corporis, & sanguinis Christi.

3. Communiter distinguunt Theologi Eucharistiam à reliquis Sacramentis, quia Eucharistia confert gratiam per modum cibi, & refectionis spiritualis, atque augmentum gratiæ quatenus augmentum est formaliter, vt contendit specialiter Cardinalis de Lugo: reliqua verò Sacramenta materialiter, quatenus augmentum est, & formaliter, quatenus deferunt ad certas quasdam operationes. Ergo illud potius ponendum erat in definitione, quàm vbertas auxiliorum actualium, & feruor charitatis.

4. Bona definitio debet explicare naturam rei, prout subest eius nomini. Istud autem Sacramentum habet multiplex nomen, quia à Concil. Nic. 1. Can. 12. & à Carthagin. 4. Can. 77. & 78. & ab alijs dicitur Viaticum. Ab August. 3. de Trinit. Cap. 4. Sacramentum corporis, & sanguinis Domini; à Chryl. Homil. 1. de Cœna Domini, & ab alijs cum Apost. 1. Cor. 11.